

інвестиційного клімату й прозорості фінансової діяльності її структурних підрозділів, сприяючи притоку фінансових ресурсів в залізничну галузь.

УДК 620.91.009.12

РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АПК УКРАЇНИ

Копейкіна О.В., здобувач (УкрДАЗТ)

Перехід України до ринкової економіки привів до змін у системі державного регулювання енерговикористання. Результатом цього стала руйнація традиційних механізмів енергозбереження, постійне зростання питомої ваги витрат паливно-енергетичних ресурсів у загальних витратах виробництва. Причиною цього стало зменшення обсягів виробництва в усіх галузях національної економіки, зниження рівня використання виробничих потужностей і, відповідно, збільшення питомих витрат палива та енергії. Збереження у структурі виробництва значної кількості енергоємної продукції мало впливає на зростання ВВП і призводить до підвищення величини питомих витрат енергоресурсів.

В нових умовах господарювання ресурсозбереження перетворюється в один з основних напрямів діяльності підприємств та органів управління всіх рівнів для забезпечення нової якості росту в економіці.

У ринкових умовах господарювання головним важелем економічного механізму ресурсозбереження виступає конкуренція. Саме вона змушує товаровиробників підвищувати якість товару та зменшувати витрати на одиницю виробленої продукції, збільшувати її кількість, що в кінцевому підсумку веде до підвищення рівня ресурсозбереження та забезпечує ефективність виробництва в галузі, а також підприємства в цілому. У процесі виробництва ресурси використовуються як основні елементи виробничого потенціалу і як засоби для досягнення конкретних цілей економічного розвитку. Марнотратство паливно-енергетичних ресурсів у процесі виробництва продукції робить її неконкурентоспроможною.

Вихід на якісно новий рівень ресурсоспоживання можливий лише за умови здійснення ресурсозбереження шляхом ефективного використання ринкових важелів та державного регулювання ресурсозбереження.

Об'єктивно необхідним і нагальним стає вирішення проблеми посилення

ресурсозбереження в українській економіці АПК, яка характеризується особливо високою ресурсоемістю. Ця проблема має комплексно вирішуватися на всіх рівнях господарювання.

Актуальність впровадження ресурсозберігаючих технологій пов'язана з наступними економічними проблемами, а саме: жорсткими вимогами споживачів до задач зниження транспортних витрат і обмеження впливу транспортного чинника на собівартість виробництва; наявністю інфляційних процесів, які збільшують витрати на ресурси, що споживаються; нестабільністю обсягів перевезень, яка призводить до небажаного збільшення собівартості внаслідок значної частки витрат на утримання інфраструктури та інших витрат, що не залежать від розмірів руху.

Так і в агропромисловому комплексі ресурсозбереження є одним з найбільш ефективних напрямів підвищення конкурентоспроможності продукції, що характеризує економічний ефект для сільського господарства і всього народного господарства країни. Основним напрямом підвищення ефективності АПК є ресурсозбереження, що досягається за рахунок комплексу науково-технічних, організаційних та економічних заходів, спрямованих на найбільш раціональне, економне використання ресурсів. Воно сприяє зниженню витрат на виробництво продукції, підвищенню ефективності і прискоренню темпів зростання виробництва, досягненню високих кінцевих результатів господарювання і як на рівні підприємства, так і в сільському господарстві в цілому.

УДК 658.152

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Куделя В.І., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Глобалізація економіки і розвиток міжнародних економічних відносин зробили рівень розвитку інфраструктури окремої країни та її транспортної складової найважливішим фактором конкурентних переваг. Рівень розвитку транспорту в окремій країні визначає рівень розвитку її цивілізації. Тому недооцінка значення та ролі транспорту в державі може досить негативно позначитись на економіці країни.

Світова фінансова криза зумовила необхідність визначення нових пріоритетів в розвитку української транспортної галузі та вибору нової стратегії підвищення її ефективності.

Кожний вид транспорту має свою специфіку та особливості. Серед всіх видів транспорту, залізничний транспорт користується чималим попитом і займає найбільшу питому вагу в інтенсивності вантажоперевезеннях.

Економічна ситуація на залізничному транспорті сприяє централізовано управляти процесами інновацій. Зокрема є можливість і необхідність визначити потреби в здійсненні заміни існуючих техніки і технології та запровадженні інновацій на залізничному транспорті.

Стратегічними напрямками управління інноваційною діяльністю залізничного транспорту з урахуванням рівня зношеності основних засобів повинні стати:

1. Оновлення парку локомотивів, пасажирських та вантажних вагонів, колійної техніки, інфраструктури та удосконалення ремонтної бази рухомого складу.

2. Удосконалення системи управління перевізним процесом та транспортної логістики.

3. Розвиток високошвидкісного руху.

4. Упорядкування експлуатації і утримання міжнародних транспортних коридорів.

5. Розробка і впровадження інноваційних супутникових технологій.

6. Відновлення системи власного транспортного машинобудування.

7. Створення системи управління якістю послуг, охорони навколишнього середовища.

Удосконалення управління інноваційною діяльністю Укрзалізниці допоможе сформувати систему інноваційного менеджменту щодо якісного відбору ефективних інноваційних проектів, проходження повного циклу цих проектів, ведення моніторингу за результатами їх впровадження.

Проблема формування інноваційного потенціалу як елементу переорієнтації економічних процесів, що протікають на залізничному транспорті, є складною і багатогранною.

В першу чергу це визначається тим, що процес створення інноваційної системи проходить в умовах нестабільної економічної ситуації, без достатнього фінансового забезпечення. У зв'язку з цим необхідно проведення інноваційної політики, яка орієнтована на формування стійкого потенціалу для майбутнього росту. Отже, система інноваційних перетворень повинна забезпечувати не тільки ефективне функціонування підприємств залізничного транспорту, але і високу конкурентоспроможність залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.

УДК 656.2

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПОРТОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Майорова І.О., викладач (ОНМУ)

Політика у сфері інноваційного розвитку матеріально-технічної бази (МТБ) портових підприємств України тісно пов'язана з сучасними викликами – тенденціями глобалізації, інтеграції, розвитку ринків продукції морського транспорту, зміною інвестиційного клімату, проблемами забезпечення енергетичними ресурсами, охороною природи тощо. Гостра криза відзначається в інвестиційній сфері. Причинами кризового стану портової діяльності є численні суб'єктивні і об'єктивні чинники. З них особливо слід виділити підвищену увагу в здійснюваних реформах на інституціональні перетворення в економіці без проведення цілеспрямованої інвестиційної політики держави. Внаслідок цього зруйнована раніше існуюча система управління інвестиційними процесами в сфері портової діяльності, а нова, адекватна нинішнім економічним умовам не створена. Інвестиційна криза негативно вплинула на стан матеріально-технічної бази морських торговельних портів України.

Відповідно вітчизняним підприємствам портової діяльності життєво необхідно ставати інноваційно-активним у сфері розвитку матеріально-технічної бази.

Для підприємства портової діяльності поняття матеріально-технічної бази враховує стан компонентів: наявність і пристосованість гідротехнічних споруд (причалів, захисних споруд тощо), вік парку портових машин, механізмів та устаткування, відповідність наявних матеріальних ресурсів обсягам та структурі вантажопотоків тощо. Багато елементів МТБ знаходяться в незадовільному стані або потребують негайного ремонту, удосконалення чи розвитку. Покращення стану більшості складових МТБ в сфері портової діяльності потребує значних фінансових витрат та реалізується протягом тривалого періоду. Тому зволікання в досліджуваній сфері може обумовити суттєве зниження конкурентоспроможності окремих портових підприємств та портової системи України в цілому.

Інноваційний тип економічного розвитку дедалі більше стає фундаментом, який визначає потенціал, економічну безпеку та перспективи портового підприємства на відповідному ринку.

Реалізація інноваційно-активного підходу обумовлює зміну технології виробництва, яка безпосередньо впливає на продуктивність факторів виробництва та спосіб їхнього поєднання, а отже,